

ΘΕΡΜΟ

Ορεινή Τριχωνίδα

Έκδοση Δήμου Θέρμου 2016

Το πανόραμα της φύσης
και του πολιτισμού

Θέρμο

Η καρδιά της Αιτωλίας

Το Θέρμο, μια πανέμορφη κωμόπολη χτισμένη στο ομώνυμο οροπέδιο βορειοανατολικά της λίμνης Τριχωνίδας, αποτελεί το σημείο αναφοράς της ορεινής Τριχωνίδας και κομβικό σημείο ανάμεσα σε Ναυπακτία και Ευρυτανία. Τα λιθόκτιστα κτίρια, σπάνια δείγματα της νεότερης αρχιτεκτονικής, οι άνετοι κοινόχρηστοι χώροι, τα αιωνόβια πλατάνια και τα άφθονα νερά είναι μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά του.

Το Θέρμο αποτελεί έδρα του ομώνυμου Δήμου, τα γεωγραφικά όρια του οποίου συμπίπτουν σχεδόν με τα αντίστοιχα του αρχαίου Απόκουρου, μια περιοχή με πληθώρα φυσικών και πολιτισμικών στοιχείων.

Το Θέρμο απέχει 42 χμ. από Ναύπακτο και 30 χμ. από Αγρίνιο, ενώ διαθέτει όλες τις σύγχρονες εξυπηρετήσεις για τους επισκέπτες, ξενοδοχεία, καταστήματα, ταβέρνες, καφετέριες, τράπεζες, δημόσιες υπηρεσίες και δομές υγείας.

Thermo

The heart of Aetolia

Thermo, a beautiful town built on the namesake plateau northeast of Lake Trichonida, is the reference point of mountainous Trichonida and a focal point between Nafpaktia and Evrytania. Stone buildings, rare examples of modern architecture, spacious public areas, ancient trees and abundant water bodies are some of its key features.

Thermo is the seat of the namesake municipality, sharing almost the same geographical boundaries with the ancient Apokouros, an area with numerous natural and cultural assets.

Thermo is 42 km away from Nafpaktos and 30 km away from Agrinio and features all modern facilities for visitors, hotels, shops, restaurants, cafes, banks, public services and healthcare facilities.

1. Το ρολόι στο λόφο Παλιόκαστρο
2. Άγαλμα του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού
3. Η πλατεία των Πηγών στο Θέρμο

1. The clock in Paliokastro hill
2. St. Kosmas Aitolos Statue
3. Square of springs in Thermo

1

2

3

1

2

1. Αρχαιολογικό Μουσείο Θέρμου
2. Το Μέγαρο Α και ο ναός του Απόλλωνα
στον Αρχαιολογικό Χώρο του Θέρμου

1. Archeological Museum of Thermo
2. The A Palace and the Temple of Apollo
at the Archaeological Site of Thermo

Αρχαίο Θέρμο

Ο τόπος όπου γεννήθηκε η δημοκρατία

Ancient Thermo

The birthplace of democracy

Το αρχαίο Θέρμο ήταν το «Κοινό των Αιτωλών», η έδρα της Αιτωλικής Συμπολιτείας, του πρώτου κράτους στον κόσμο που εφάρμοσε την άμεση δημοκρατία. Ο ναός του Θερμίου Απόλλωνα (7ος αι. π.Χ.), οι αρχαϊκοί ναοί του Λυσείου Απόλλωνα και της θεάς Αρτέμιδας, αρχαϊκές κατοικίες, βάθρα ανδριάντων, οι δύο στοές της αγοράς των Αιτωλών, το βουλευτήριο και η Ιερή Κρήνη είναι τα σημαντικότερα ευρήματα των ανασκαφών στον αρχαιολογικό χώρο του Θέρμου, ενώ στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θέρμου, ένα από τα πιο σύγχρονα μουσεία της χώρας, εκτίθενται ειδώλια νεολιθικής εποχής, ευρήματα μυκηναϊκής, γεωμετρικής, κλασικής και ελληνιστικής εποχής, ψηφίσματα των Αιτωλών, ευρήματα όλα από την ιστορία 2.500 χρόνων της περιοχής.

Στο Θέρμο, μάλιστα, πραγματοποιούνται κάθε φθινόπωρο τα Θερμικά, εκδηλώσεις που συνιστούν απόπειρα αναβίωσης της αντίστοιχης γιορτής της αρχαιότητας προσαρμοσμένης στις σύγχρονες συνθήκες.

Ancient Thermo was the “League of the Aetolians”, the seat of the Aetolian League, the first state in the world to practice direct democracy. The temple of Apollo Thermios (7th c. BC), the archaic temples of Apollo Lyssios and of goddess Artemis, archaic residences, statue pedestals, two arcades at the Aetolians’ market, the parliament and the Sacred Fountain are some of the most important findings from excavations at the archaeological site of Thermo, while the Archeological Museum of Thermo, one of the most modern museums in the country, houses Neolithic figurines, findings from the Mycenaean, geometric, classical and Hellenistic period, resolutions of the Aetolians, and other findings all carrying the 2500 year history of the region.

It should also be mentioned that the festival of Thermika is held every Autumn in Thermo, hosting events that attempt to revive the corresponding ancient festival adapted to modern reality.

1. Εκθέματα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θέρμου
2. Η κρήνη της αγοράς στον Αρχαιολογικό Χώρο

1. Exhibits at the Archaeological Museum of Thermo
2. The market fountain at the Archaeological Site

1

Βυζαντινό ψηφιδωτό

Γενέθλια γη του Αγίου των Σκλάβων

Byzantine mosaic

Motherland of St. of Sklavon

Τα θεμέλια του σπιτιού του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, του Αγίου των Σκλάβων, στο Μέγα Δένδρο, ο παλαιός Ναός και το μοναστήρι του Αγίου, όπου φυλάσσεται μέρος του λειψάνου του, το μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής Μάνδρας με τα κέρινα ομοιώματα του Κρυφού Σχολείου, τα βυζαντινά μοναστήρια (Μυρτιάς, Τιμίου Προδρόμου Ανάληψης, Καταφυγίου Δρυμώνα και Φωτμού Πετροχωρίου), το ναοδομικό συγκρότημα της Αγίας Σοφίας, ο βυζαντινός ναΐσκος της Ελεούσας στη Μυρτιά και ο πεντάτρουλος ναός του Αγίου Γεωργίου του Νεομάρτυρα στο Αργυρό Πηγάδι είναι τα σημαντικότερα θρησκευτικά μνημεία της περιοχής, τα οποία προσελκύουν αντίστοιχα και μεγάλο αριθμό επισκεπτών, ενώ ιδιαίτερης σημασίας είναι οι πολυήμερες γιορτές του Αγίου Κοσμά που διεξάγονται κάθε Αύγουστο και έχουν εξελιχθεί σε υπερτοπικό γεγονός.

The foundations of Saint Kosmas Aetolos, St. of sklavon, house in Mega Dentro, the old church and monastery of the saint, where part of his relics are kept, the monastery of Agia Paraskevi Mandra with the waxworks, the Byzantine monasteries (Myrtia, Timios Prodromos Analipsi, Drymonas and Fotmos Petrohori), the church complex of St. Sophia, the Byzantine chapel of Eleousa in Myrtia and the church of St. Georgios the Martyr with its five domes at Argyro Pigadi are some of the most important religious monuments in the area, which also respectively attract a large number of visitors, while the multi-day festivals of Saint Kosmas held every August are of particular importance and have become a supralocal event.

1

2

1. Λιτανεία στο Θέρμο στη μνήμη του Αγίου Κοσμά

2. Ναός Αγίου Γεωργίου Νεομάρτυρα Αργυρού Πηγαδίου

1. Procession at Thermo for St. Kosmas memory

2. Temple of St. Martyr George Silver well

Αγροτική κληρονομιά

Rural heritage

Το Μεσαιωνικό γεφύρι της Αρτοτίβας στον Εύηνο, το πέτρινο γεφύρι και ο νερόμυλος Διποταμιάς Γιδομανδρίτη, τα πέτρινα γεφύρια σε Μυρτιά, Χαλίκι, Αμβρακιά και Κοσκινόρεμα, το παραδοσιακό ελαιοτριβείο – μαγγανοπήγαδο στο Πετροχώρι, οι πηγές και οι νερόμυλοι στο Κεφαλόβρυσσο Ανάλιψης, ο νερόμυλος – νεροτριβή στην Κάτω Μυρτιά και οι νερόμυλοι σε Αγία Σοφία, Αμβρακιά, Κόνισκα και Καμαρούλα Νεροχωρίου είναι τα χαρακτηριστικότερα μνημεία του είδους στην περιοχή. Επίσης, πέτρινα σπίτια, κρήνες, γκαλντερίμια συναντάμε διάσπαρτα παντού.

The Medieval bridge of Artotiva at Evinos river, the stone bridge and watermill of Dipotamia Gidomandriti, the stone bridges in Myrtia, Chaliki, Amvrakia and Koskinorema, the traditional olive oil press - treadmill at Petrochori, the springs and water mills in Kefalovryssos Analipsis, the watermill - fulling mill at Kato Myrtia and the watermills in Saint Sophia, Amvrakia, Koniska and Kamaroula Nerochoriou are some of the most significant monuments of their kind in the area. Stone houses, fountains, cobbled streets are also scattered everywhere.

1. Μεσαιωνικό γεφύρι Αρτοτίβας στον Εύηνο

2. Πέτρινο γεφύρι & νερόμυλος στη Διποταμιά Γιδομανδρίτη

3. Ο παλιός νερόμυλος στη Μυρτιά

4. Η πλατεία του Αγίου Νικολάου στην Ανάλιψη

1. Medieval bridge Artotiva in Evinos

2. Stone bridge and watermill in Dipotamia Gidomandriti

3. The old watermill in Myrtia

4. St. Nicholas Square in Analipsis

1

2

3

4

1

2

Φυσικός πλούτος

Εδώ η φύση δείχνει το μεγαλείο της

Η λίμνη Τριχωνίδα, η μεγαλύτερη, ομορφότερη και καθαρότερη λίμνη της Ελλάδας, και οι μικρές εύφορες παραλίμνιες πεδινές εκτάσεις, το μαγευτικό οροπέδιο του Θέρμου στεφανωμένο ολόγυρα με απαλούς καταπράσινους λόφους και τα μικρότερα οροπέδια της Χρυσοβίτσας και του Πλατύπορου, ο μυθικός ποταμός Εύηνος και οι γραφικοί παραπόταμοί του Γιδομανδρίτης και Φιδάκια, οι κατάφυτες πλαγιές, αλλού με παραμεσογειακή βλάστηση κι αλλού ελατοσκεπείς, και η υποαλπική ζώνη του Ανατολικού Παναιτωλικού, αποτελούν τα φυσικά εκείνα στοιχεία που συνθέτουν ένα αξιοζήλευτο φυσικό περιβάλλον.

Στο πλαίσιο της ανάδειξης και προστασίας της φύσης, μάλιστα, διεξάγονται ετήσιες εκδηλώσεις, όπως η γιορτή της αθερίνας στην παραλίμνια περιοχή της Μυρτιάς και η γιορτή του βουνού και του φεγγαριού στην ελατοσκεπή ζώνη, και πραγματοποιούνται σχετικές δράσεις εθελοντισμού.

The natural wealth

Nature is showing its greatness

Trichonida lake, the largest, most beautiful and cleanest lake in Greece, along with its small fertile littoral plains, the majestic plateau of Thermo crowned with soft green hills all round and the smaller plateaux of Chrysovitsa and Platyporos, the mythical river of Evinos and the picturesque tributaries of Gidomandritis and Fidakia, the green slopes, in parts covered by Mediterranean vegetation and in parts by pine trees, and the subalpine zone of East Panaetoliko, are the natural elements composing an enviable natural environment.

Annual events are also held as part of promoting and protecting nature, such as the smelt festival taking place at the lakeside of Myrtia and the mountain and moon festival at the pine-covered zone, while also certain voluntary activities are also carried out.

1

4

5

2

3

6

1. Η Ευνολίμνη όπως διακρίνεται από τον Διπλάτανο
2. Η Αμβρακιά
3. Η Κόνισκα και στο βάθος η κορυφή Άννινος
4. Τα Κούρβουλα στην κοιλάδα των Νεράιδων
5. Φθινόπωρο στον Γιδομανδρίτη
6. Λίμνη Τριχωνίδα, Θέα προς περιοχή Παμφίας

1. Evinolimni as distinguished from Diplatano
2. Amvrakia
3. Koniska and the mountain top Anninos
4. Kourvoula in the Fairy Valley
5. Fall at Gidomandriti
6. Trichonida Lake, View to Pamphias region

Δραστηριότητες

Activities

Ποτάμια σπορ (Rafting και Kayak) στην ειδικά διαμορφωμένη πίστα του Εθνικού Προπονητικού Κέντρου Σλάλομ Καγιάκ και στη διαδρομή Πόρος – Γέφυρα Μπανιά στον Εύηνο, αλλά και κατά περίπτωση στους παραποτάμους του Φιδάκια και Γιδομανδρίτη, Mountain Bike και off road διαδρομές στο πλήθος των δασικών δρόμων, μπάνιο στη λίμνη και στα ποτάμια, ανεμοπτερισμός στην πίστα απογείωσης στο Πετροχώρι με κατεύθυνση τη λίμνη και αλλού, πεζοπορία στα πολυδαίδαλα μονοπάτια – στους λόφους, στα βουνά, στα δάση και στα φαράγγια – και επίσκεψη στα αξιοθέατα της φύσης (Δίδυμοι Καταρράκτες Μοκιστιάνου, ποτάμιο σπήλαιο Θεοτικό στα Φιδάκια, Κοιλάδα των Νεράιδων και καταρράκτες Πηγών Γιδομανδρίτη, φαράγγι Κοσινόρεματος, χαράδρα Κοσκινάς – Μελίγκοβας κ.α.), ανάβαση στις βουνοκορφές του Παναιτωλικού (Τριανταφυλλιά, Μελιό, Δίκορφο, Πλατάνι, κ.α.), περιήγηση στους κοντινούς προορισμούς σε Ναυπακτία και Ευρυτανία (Ευηνολίμνη, Φαράγγι Πανταβρέχι κ.α.) και βέβαια λουτροθεραπεία στην Ιαματική Πηγή της Μυρτιάς, είναι μερικές από τις μεγάλου εύρους δραστηριότητες που σχετίζονται με τη φύση, όπως αυτές προσδιορίζονται από την ποικιλία των φυσικών στοιχείων της περιοχής.

Rivers sports (Rafting and Kayak) at the specially built track at the National Kayak Slalom Training Centre and Poros - Bania Bridge route at Evinos river, and also where appropriate at its tributaries Fidakia and Gidomandritis, Mountain Bike and off-road trails in numerous forest roads, swimming in the lake and river, paragliding in the take-off track of Petrohori towards the lake and other areas, hiking in the labyrinthine paths -hills, mountains, forests and canyons- and sightseeing at nature's sites (Twin Falls of Mokistianos, river cave at Theotiko in Fidakia, Valley of the Fairies and waterfalls at the Springs of Gidomandritis, canyon of Kosinorema, Koskinas - Meligkovas gorge etc.), climbing up the mountain peaks of Panaeotoliko (Triantafyllia, Melio, Dikorfo, Platani, etc.), tours at nearby destinations of Nafpaktia and Evrytania (Evinolimni, Canyon of Pantavrechi etc.) and of course bath therapy at the Thermal Spring of Myrtia, are some of the wide range activities related to nature, as determined by the variety of the region's natural features.

1

2

1. Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στο Πετροχώρι

2. Ιαματικά Λουτρά Μυρτιάς

1. Paragliding at Petrohori

2. Spas of Myrtle

1. Εθνικό Προπονητικό Κέντρο Σλάλομ Καγιάκ Ευήνου
2. Αγωνιστική Ομάδα ΛΕ.Μ.Α. Θέρμου
3. Δίδυμοι καταρράκτες Μοκιστιάνου

1. National Training Centre for Slalom Kayaking Evinos
2. Competitive Group LE.M.A. Thermo
3. Twin Falls of Mokistianos

Δήμος Θέρμου

Τηλ.: 26443 60100 – Fax: 26440 23179
T.K. 30008 Email: dthermo@otenet.gr
www.thermo.gov.gr

Χρήσιμες ιστοσελίδες:
thermo.gov.gr & thermo-portal.gr

Διαμονή

Θέρμιος Απόλλων 26440 24024
www.apollonhotel.gr

Αλθαία 26440 23133
www.hotelalthaia.gr

Δρυμώνας 26440 41046
www.drymonashotel.com.gr

Αιτωλία 26440 22394
hotel-etolia.blogspot.gr

Ντάλλας 26440 51315

Φιλοξενία 26440 24277

Χρήσιμα τηλέφωνα

Αρχαιολογικό Μουσείο 26440 22131
Ιαματικά λουτρά Μυρτιάς 26440 51307
Κέντρο υγείας 26440 22951
Αστυνομικό τμήμα 26440 22248
ΕΛ.ΤΑ. 26440 22285
ΤΑΞΙ 26440 22302 & 26440 22217
ΚΤΕΛ 26440 24021

Μετακινήσεις: Από Αθήνα για Αγρίνιο και Θέρμο. Τηλ. ΚΤΕΛ Αθηνών: 210 5129293, ΚΤΕΛ Αγρινίου: 26410 22538, ΚΤΕΛ Θέρμου 26440 23920.

Transport: From Athens to Agrinio and Thermo. Tel. Bus Stat. Athens: 210 5129293, Bus Stat. Agrinio: 26410 22538, 26440 23920 Bus Stat. Thermo 26440 23920.

Municipality of Thermo

Tel .: 26443 60100 - Fax: 26440 23179
Z.C. 30008 Email: dthermo@otenet.gr
www.thermo.gov.gr

Useful websites:
thermo.gov.gr & thermo-portal.gr

Accommodation

Thermios Apollon 26440 24024
www.apollonhotel.gr

Althea 26440 23133
www.hotelalthaia.gr

Drymonas 26440 41046
www.drymonashotel.com.gr

Aetolia 26440 22394
hotel-etolia.blogspot.gr

Dallas 26440 51315

Philoxenia 26440 24277

Useful phone numbers

Archaeological Museum 26440 22131
Myrtia Thermal baths 26440 51307
Health center 26440 22951
Police Station 26440 22248
Post Office 26440 22285
TAXI 26440 22302 & 26440 22217
Bus Station 26440 24021